

บัวะโป้ย

การทอดวัตถุดิบเสียงทาย ย ย ย ย ย

ดิลกย วุฒิพาณิชย์

บัวะโป้ย คือ การเสียงทายของจีนวิธีหนึ่งใช้ในขั้นตอนสุดท้ายของการบวงสรวง เพื่ออธิษฐานต่อเทพเจ้าหรือบรรดาศักดิ์สิทธิ์อื่นที่ตนเคารพสักการะบูชา ย ขอให้ประทานวินิจฉัยในสิ่งที่ตนพึงปรารถนาว่า จะโปรดฉันทานุมัติหรือไม่

ปัจจุบัน วิธีการบัวะโป้ยได้นำมาประยุกต์ใช้ในพิธีเซ่นไหว้บรรพบุรุษผู้ล่วงลับไปแล้วด้วยกรรมวิธีเสียงทายใช้วัตถุดิบอันสามารถสื่อความหมายที่แตกต่างกันได้ ๒ ทาย ซึ่งวัตถุดิบนั้นจะต้องมีลักษณะเหมือนกันจำนวน ๒ ชิ้น เช่น เหยี่ยวโลหะ เป็นต้น เหยี่ยวโลหะ ๒ อันต่างมีด้านหัวและด้านก้อย ซึ่งใช้สื่อความหมายในการเสียงทายได้

คำว่า"บัวะโป้ย"เป็นภาษาจีนตามสำเนียงชาวจีนฮกเกี้ยน หมายถึง การทอดวัตถุดิบเสียงทาย เพื่อทราบรหัสคำตอบว่า ใช่หรือไม่ บัวะโป้ยเพี้ยนมาจากอักษรจีนเขียนว่า

ย ย ย ย ย

อ่านตามสำเนียงชาวจีนฮกเกี้ยนว่า "ปกโป้ย"ย สำเนียงจีนกลางว่า "ปูเป้ย" หมายถึง การเสียงทายด้วยเบี้ยหยอยหรือการทอดเบี้ยหยอย เพื่อการเสียงทาย เบี้ยหยอยเป็นวัตถุดิบที่ใส่สำหรับการเสียงทายในสมัยโบราณ

ย

ปัจจุบัน วัตถุดิบเสียงทายมีมากมายหลายอย่าง เช่น รากไม้ไผ่ผ่าซีก แผ่นไม้ที่จัดทำขึ้นพิเศษ หรือเหยี่ยวโลหะทั่วไป แผ่นไม้ หรือรากไม้ไผ่นิยมใช้ในศาลเจ้าทั่วไป เช่น ในพิธีเทศกาลพ่อต๋อหรือเทศกาลกินเจในจังหวัดภูเก็ต เป็นต้น ส่วนเหยี่ยวโลหะมักสะดวกใช้ตามบ้าน หรือบริเวณนอกศาลเจ้าในพิธีเซ่นไหว้บรรพบุรุษ หรือพิธีเทศกาลชิงหมิง(เจ็งเบง หรือ เจ็งเม้ง) ขณะเซ่นไหว้บรรพบุรุษและทำความสะอาดสถานที่ฝังศพ

วัตถุดิบที่ใช้ในการเสียงทาย (นอกจากเหยี่ยวโลหะ)จะต้องมีลักษณะกลมรีเหมือนรูปไต ด้านหนึ่งโค้งมนคล้ายหลังเต่า ย ส่วนอีกด้านหนึ่งขัดผิวเกลี้ยงเรียบ จำนวน ๒ ชิ้น ลักษณะเหมือนกันทั้งสองชิ้น เมื่อนำเอาด้านเรียบมาประกบกันเข้า จะแนบกันสนิท ถือเป็นรูปแบบกรรมพิธีก่อนที่จะทอดวัตถุดิบเสียงทาย พิธีกรรมเสียงทาย เพื่อต้องการทราบคำตอบรับหรือปฏิเสธ ผู้อธิษฐานต้องกระทำด้วยตนเอง ย โดยนำเอาวัตถุดิบเสียงทายทั้งสองชิ้นยกขึ้นมาประกบกันย ตั้งจิตอธิษฐานแล้วบรรจุปล่อยให้หล่นลงสู่พื้น ณ บริเวณเบื้องหน้าแท่นบูชา

ผลของการทอดวัตถุดิบเสียงทาย อาจพิจารณาได้ ดังนี้

- ๑. ถ้าเป็นการทอดเหยี่ยวโลหะ ทอดเหยี่ยว ๒ อัน ๑ ครั้ง ซึ่งเหยี่ยวทั้งสองมีลักษณะเหมือนกัน คือ มีความหนาหรือบางเท่ากัน น้ำหนักเท่ากัน จึงมีความเที่ยงตรงเท่ากัน โอกาสหรือความน่าจะเป็นที่จะออกหัวหรือก้อย โดยในแต่ละครั้งจะเท่ากับ หัวกับหัว, หัวกับก้อย, ก้อยกับหัว หรือย ก้อยกับก้อย
 - ๒. ถ้าเป็นวัตถุดิบอย่างอื่นย ในทำนองเดียวกัน เมื่อทอดวัตถุดิบเสียงทาย ๒ ชิ้น ๑ ครั้ง โอกาสหรือความน่าจะเป็นที่วัตถุดิบนั้น จะคว่ำหรือหงายโดยในแต่ละครั้งจะเท่ากับคว่ำกับคว่ำ, คว่ำกับหงาย, หงายกับคว่ำย หรือหงายกับหงาย
- การประเมินผลของการอธิษฐานทอดวัตถุดิบเสียงทายมีการตีความหมาย ซึ่งยึดถือปฏิบัติกันโดยทั่วไปย ดังนี้

- ๑. การตอบรับหรืออนุญาตย หรือที่เรียกว่า "อันโป้ย" คือ วัตถุดิบเสียงทายปรากฏผล เท่ากับ ชิ้นหนึ่งคว่ำกับชิ้นหนึ่งหงาย
- ๒. การปฏิเสธหรือไม่อนุญาตหรือที่เรียกว่า "โป้ยโป้ย" คือย วัตถุดิบเสียงทายปรากฏผลเท่ากับ คว่ำพร้อมกันทั้งสองชิ้น
- ๓. การปฏิเสธหรือไม่อนุญาตหรือที่เรียกว่า "เซวโป้ยโ" คือ วัตถุดิบเสียงทายปรากฏผลเท่ากับหงายพร้อมกันทั้งสองชิ้น ชาวภูเก็ตเชื่อว่าผู้อนุญาตยัมรับ แม้จะไม่อนุญาตย ตีความความหมายในข้อที่ ๒ คือโป้ยโป้ย

เพื่อความแน่ใจในผลของการเสียงทายย อาจจะทำอธิษฐานกระทำความเสียงทายซ้ำ ๓ ครั้งก็ได้ย ซึ่งอาจปรากฏผลการเสียงทาย ดังนี้ คือ

- ตอบรับย ปฏิเสธย ย ย ย ย ความหมาย
- ๓ ครั้งย ย ย ๐ ครั้งย ย อนุญาตโดยเอกฉันท์ย ย ย ย ย ย ย
- ๐ ครั้งย ย ย ๓ ครั้งย ย ไม่อนุญาตเด็ดขาด
- ๒ ครั้งย ย ย ๑ ครั้งย ย อนุญาต แต่ให้มีเงื่อนไขย ย ย ย เพิ่มเติม
- ๑ ครั้งย ย ย ๒ ครั้งย ย ไม่อนุญาต ให้เสนอเงื่อนไขใหม่

อนึ่ง ผู้เลื่อมใสในลัทธิเต๋าจำนวนมากเชื่อว่า วัดฤดูปรกณเสีงทายเป็นรูปทรง อันเป็นสัญลักษณ์ของอิน-หยางคือ วัดฤดูดันโค้งนูนเป็นภาวะหยาง ส่วนด้านเกลี้ยงเรียบเป็นภาวะอิน ทั้งนี้เป็นไปตามทฤษฎีอินหยาง คือย ทฤษฎีคู่หรือทฤษฎีทวิภาวะซึ่งในการทอดวัดฤดูเสีงทาย ถาหากขึ้นหนึ่งคว่ำและขึ้นหนึ่งหงาย ย่อมบ่งบอกถึงความสมดุลของสภาวะอิน-หยาง ถือเป็น การตอบรับหรืออนุญาตในเรื่องที่อิธิษฐานเสีงทายนั้น คตินิยมเคารพสักการะเทพเจ้าหรือบรรดาสังค์กศีลธิ์และบรรพบุรุษถือเป็น การบูชาสิ่งที่ควรบูชาเป็นมงคลอย่างสูงสุด.